

**ТАБЛИЦЯ ПРОПОЗИЦІЙ та ЗМІН в
освітньо-професійній програмі Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (016.05. Тифлопедагогіка. 016.04. Сурдопедагогіка)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка
за результатами громадського обговорення стейкхолдерами проєкту у 2022-2023 навчальному році**

Умовні скорочення: ОПП_2023 – освітньо-професійна програма Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (016.05. Тифлопедагогіка. 016.04. Сурдопедагогіка) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Учасники обговорення ОПП	Пропозиції на основі проєкту ОПП_2023	Зміни в проєкті ОПП_2023	Примітка
Пропозиції Центру ЗЯВО та навчального відділу СумДПУ імені А.С. Макаренка			
		Згідно пропозицій центру забезпечення якості вищої освіти СумДПУ імені А.С. Макаренка:	
Савченко Зоя Валентинівна, кандидат філологічних наук, доцент, начальник Центру забезпечення якості вищої освіти	підпункт: Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності) – не виокремлювати в окремий підпункт ОП	враховано: підпункт: Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності) – доданий до підпункту Опис предметної області	27.02.2023
	підпункт: Особливості програми деталізувати: у чому міститься унікальність програми	враховано: деталізовано питання унікальності програми – вказано на регіональний та загальнодержавний аспекти	
	збільшити кількість екзаменів	враховано: кількість екзаменів збільшено да 4-х	
	долучити до рецензентів практичного працівника , який має підготовку зі спеціальності Спеціальна освіта	враховано: на оголошення кафедри відізналася та виявила бажання бути рецензентом ОПП_2023 директор інклюзивного центру	
Одінцова Оксана Олександрівна, кандидат фізико-математичних наук, провідний фахівець	узгодити оформлення ОПП_2023 відповідно до Додатку 1 «Положення про ОПП»	враховано: переглянуто	17.02.2023
	узгодити змістове наповнення таблиць відповідно до законодавчих документів	враховано: переглянуто	
	додати ПР відповідно до запропонованих додаткових СК	враховано: переглянуто Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК-12 – знято, оскільки	

Центру забезпечення якості вищої освіти		дублює СК-4, СК-7, СК-8, тому додаткові ПР не визначилися	
	переробити структурно-логічну схему	враховано: переглянуто та удосконалено структурно-логічну схему	
	переробити форму атестації здобувачів вищої освіти	враховано: переглянуто текст з описом форм атестації здобувачів вищої освіти – видалені повтори	
	узгодити програмні результати та компетентності зі стандартом (виправити відповідні матриці)	враховано: внесено зміни у матриці відповідно рекомендацій наданих у стандарті	
	магістрантка у робочій групі – вказати академічну групу	враховано: зазначена група в якій навчається здобувач вищої освіти	
		Згідно пропозицій навчального відділу СумДПУ імені А.С. Макаренка	
Салдига Олена Вікторівна , методист навчального відділу	у Переліку компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність п. 1.2. Цикл професійної підготовки – зменшити кількість заліків у I семестрі за рахунок виведення дисципліни та перерозподілу/збільшення кількості кредитів між ОК	враховано: для зменшення кількості заліків у I семестрі: 1) у Переліку компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність; 2) у п. 1.2. Цикл професійної підготовки – виведено ОК 1.09. Тифлопедагогіка та сурдопедагогіка: порівняльний аспект та збільшено кількість кредитів у інших ОК, скореговано назву ОК 1.05	19.03.2021
	змінити кількість тижнів відведених на проведення практики	враховано: у навчальному плані скореговані тижні відведені на виробничу практику	21.03.2023
Петренко Людмила Вікторівна , начальник навчального відділу	у зв'язку з неможливістю внесення у Єдину державну електронну базу з питань освіти (ЄДЕБО) відомостей про спеціальність у повному обсязі під час видання дипломів здобувачам вищої освіти – зняти зазначення 2-х спеціалізацій й замість 016 Спеціальна освіта (016.05 Тифлопедагогіка. 016.04 Сурдопедагогіка) вказати тільки 1-ну спеціалізацію 016 Спеціальна освіта (016.05 Тифлопедагогіка)	враховано: внесено зміни у назву ОПП_2023 та змінено титульну сторінку навчального плану – вилучено зазначення спеціалізації 016.04 Сурдопедагогіка	21.03.2023
	не виокремлювати Професійну кваліфікацію	враховано	

Пропозиції стейкхолдерів, практиків – членів робочої групи

<p>Шевченко Юрій Миколайович, директор КЗ Сумської обласної ради «Косівщинська спеціальна школа»</p>	<p>у Передмові змінити назву закладів освіти</p>	<p>враховано: назви закладів освіти змінено: 1) Комунальний заклад Сумської обласної ради «Косівщинська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат Сумського району» змінено на КЗ Сумської обласної ради «Косівщинська спеціальна школа»; 2) Комунальний заклад Сумської обласної ради «Конотопська спеціальна загальноосвітня школа-інтернат» змінено на КЗ Сумської обласної ради «Конотопська спеціальна школа»</p>	<p>18.11.2022 (протокол засідання методоб'єднання вчителів-дефектологів КЗ Сумської обласної ради «Косівщинська спеціальна школа» від 08.11.2022 №3)</p>
	<p>у розділі 2. «Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність» п.1.2 Цикл професійної підготовки, рядок ОК 1.07 – назву навчальної дисципліни «Методика розвитку слухового сприймання та переклад українською жестовою мовою в інклюзивній освіті» розширити таким чином: «Методика розвитку слухового сприймання, слухо-зорово-тактильного сприймання мовлення та переклад українською жестовою мовою в інклюзивній освіті», тобто включити методику корекційної роботи з глухими учнями</p>	<p>відхилено: прийнято рішення не змінювати назву дисципліни</p> <p>враховано: врахувати пропозицію під час складання програми та визначенні змісту навчальної дисципліни</p>	
<p>Дрига Петро Якович, директор КЗ Сумської обласної ради «Конотопська спеціальна школа»</p>	<p>змінити назву кваліфікації мовою оригіналу</p>	<p>враховано: змінено на: <i>Ступінь вищої освіти:</i> магістр <i>Кваліфікація:</i> Магістр зі спеціальної освіти (за спеціалізаціями 016.05 Тифлопедагогіка. 016.04 Сурдопедагогіка). <i>Професійна кваліфікація:</i> Вчитель-дефектолог (тифлопедагог). Вчитель-дефектолог (сурдопедагог). Вчитель спеціальної освіти</p>	<p>січень 2023 року</p>
	<p>змінити назви посад, що можуть обіймати випускники спеціальності й вказати їх відповідно до професійного класифікатора професій 2023 року.</p>	<p>враховано: у п. Придатність до працевлаштування зазначено: – професійні назви робіт: код КП 2340 Вчитель спеціальної освіти</p>	<p>січень 2023 року</p>

	<p>Випускник-магістр може займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України (Класифікатор професій ДК 003:2010), а саме:</p> <p>– професійні назви робіт: код КП 2340 Вчитель спеціальної освіти (<i>раніше зазначалося</i> – Вчитель з корекційної освіти); код КП 2340 код ЗКППТР 25160 Вчитель-дефектолог код КП 1210.1 Керівник (директор) інклюзивно-ресурсного центру код КП 1229.7 Директор інклюзивно-ресурсного центру (<i>раніше зазначалося</i> – Завідувач ІРЦ) код КП 2340 Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру код КП 3229 Фахівець із орієнтування осіб з порушеннями зору код КП 3330 Асистент вчителя спеціальної освіти код КП 3330 Асистент вчителя-дефектолога код КП 2340 код ЗКППТР 22847 Інструктор слухового кабінету код КП 2340 Перекладач-дактилолог закладу освіти. Зазначити що обіймати посаду <i>Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру</i> педагогічний працівник може за наявності у нього 2 років стажу практичної роботи</p>	<p>код КП 2340 код ЗКППТР 25160 ДКХП 80 Вчитель-дефектолог код КП 3229 Фахівець із орієнтування осіб з порушеннями зору код КП 3330 Асистент вчителя спеціальної освіти код КП 2340 Фахівець (консультант) інклюзивно-ресурсного центру (за наявності 2 років стажу практичної роботи)</p>	
Пропозиції стейкхолдерів, здобувачів освіти – членів робочої групи			
<p>Опитування здобувачів освіти другого (магістерського) рівня ВО спеціальності 016 Спеціальна освіта</p>	<p>п.1 розвивати у освітньому процесі здобувачів вищої освіти напрям академічної мобільності; п.2 активізувати комунікацію через створені групи у Viber та онлайн-спілкування на платформі Discord, Zoom та ін. (за вибором здобувачів освіти).</p>	<p>п.1 враховано: заплановано продовжити роботу у напрямі розвитку академічної мобільності через відвідування гостьових лекцій; п.2 враховано: пропозиції здобувачів щодо платформ враховано: розширено використання платформ для проведення</p>	

СумДПУ імені А.С. Макаренка. (проведено кафедру спеціальної та інклюзивної освіти)		занять і комунікації у позааудиторні години на платформі Discord; п.2. враховано: створено та постійно діють інформаційні групи у Viber, Moodle, Discord	
Гордєєва Алла Андріївна , здобувач вищої освіти - магістрантка спеціальності Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка), 0061 група	розширити питання психолого-педагогічного супроводу осіб з сенсорними порушеннями, зокрема звернути увагу на формування знань, умінь і навичок супроводу під час їх інклюзивного навчання	враховано: для формування теоретичних знань та формування практичного досвіду введено ОК 1.11 Технології інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами та ПП 3 Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням	жовтень 2022 року
Ніколаєску Інна Олександрівна , здобувач вищої освіти - магістрантка спеціальності Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка) СО(тс)-5 групи	зазначити у дипломі професійну кваліфікацію відповідно до Наказу від 11.11.2022 № 1006 https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1669-22#Text : Вчитель- (із зазначенням спеціалізації), викладач закладу фахової передвищої, вищої освіти, професійна кваліфікація за спеціалізацією, додатковою спеціальністю (предметною спеціальністю) та/або спеціалізацією(ями)	враховано: у п., де описано назву кваліфікації в дипломі мовою оригіналу, зазначено <i>Професійну кваліфікацію: Вчитель-дефектолог (тифлопедагог). Вчитель-дефектолог (сурдопедагог). Вчитель спеціальної освіти</i>	листопад 2022 року
	виправити запис щодо посади Дегтяренко Т.М., доктора педагогічних наук, професора, гаранта ОПП_2023	враховано: назву посади змінено на: професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка	березень 2023 року
Пропозиції членів робочої групи ОПП_2023			
Колишкін Олександр Володимирович , кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного	змінити гаранта програми ОПП	враховано: гарантом ОПП Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка) другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта (016.05 Тифлопедагогіка. 016.04 Сурдопедагогіка) галузі знань 01 Освіта / Педагогіка замість Колишкіна О. В. , кандидата педагогічних наук, доцента призначено Дегтяренко Т. М. , доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського	вересень 2022 року

<p>педагогічного університету імені А.С. Макаренка</p>	<p>ввести до складу розробників ОПП_2023 канд. пед. наук, доцента Косенка Ю.М., канд. психол. наук, доцента Чобанян А.В.</p>	<p>державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка враховано: до складу розробників ОПП_2023 уведено: 1) канд. пед. наук, доцента Косенка Ю.М.; 2) канд. психол. наук, доцента Чобанян А.В. Науково-педагогічна діяльність викладачів відповідає Ліцензійним умовам</p>	<p>жовтень 2022 року</p>
<p>Косенко Юрій Миколайович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка</p>	<p>змінити у складі робочої групи розробників ОПП_2023 здобувача вищої освіти: ввести магістранта який навчається</p>	<p>враховано: до складу розробників ОПП_2023 уведено: 1) магістрантку спеціальності Спеціальна освіта (Тифлопедагогіка. Сурдопедагогіка) Ніколаеску І.О.</p>	<p>жовтень 2022 року</p>
<p>Дегтяренко Тетяна Миколаївна, гарант ОНП, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка</p>	<p>у розділі 2. «Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність» п. Підсумкова атестація зазначити: М – Підготовка та захист кваліфікаційної роботи з тифлопедагогіки або з сурдопедагогіки та ввести ПА – Комплексний кваліфікаційний екзамен з сурдопедагогіки або з тифлопедагогіки (залежно від того за якою спеціалізацією виконано магістерську роботу)</p>	<p>пропозиція відхилена членами робочої групи 21.03.2023</p>	<p>27.02.2023</p>
<p>Боряк Оксана Володимирівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач-професор</p>	<p>у зв'язку з неможливістю внесення у базу (ЕДЕБО) відомостей про спеціальність у повному обсязі під час видання дипломів здобувачам вищої освіти – зняти зазначення 2-х спеціалізацій й замість 016 Спеціальна освіта</p>	<p>враховано: внесено зміни у назву ОПП_2023 та змінено титульну сторінку навчального плану – вилучено зазначення спеціалізації 016.04 Сурдопедагогіка</p>	<p>21.03.2023</p>

кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка	(016.05 Тифлопедагогіка. 016.04 Сурдопедагогіка) вказати тільки 1-ну спеціалізацію 016 Спеціальна освіта (016.05 Тифлопедагогіка) не вводити додаткову ПА – Комплексний кваліфікаційний екзамен з сурдопедагогіки або з тифлопедагогіки	враховано	21.03.2023
Бондаренко Юлія Анатолівна , доктор педагогічних наук, професор, кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка	у розділі 2. «Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність» п. 1.2. Цикл професійної підготовки – визначити 2-і дисципліни із 1-єї у розділі «Практична підготовка» додати практику у закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням	враховано: визначено та введено 2-і дисципліни: 1) Спеціальні предметні методики та педагогічні технології навчання, виховання, розвитку дітей з порушеннями зору та слуху; 2) Корекційно-розвиткова робота з дітьми з сенсорними порушеннями враховано: додано ПП 3 Виробнича (педагогічна) практика у закладах загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням	21.03.2023 21.03.2023
Чобанян Анна Варужанівна , кандидат психологічних наук, доцент, старший викладач кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка	в п. «Передумови» вказівку на ступень підготовки абітурієнтів здійснити відповідно термінології зазначеної у Законі України «Про вищу освіту»	враховано: здійснено вказівку на освітній ступень «бакалавр», освітній ступень «магістр» – відповідно Закону України «Про вищу освіту» (2014 р.) (Розд. II, ст.1, п.2)	17.02.2023
Пропозиції рецензентів			
Литовченко Світлана Віталіївна , доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу	побажання щодо віднесення до кола проблем спеціальної та інклюзивної освіти, що вивчатимуться здобувачами, питання розкриття шляхів подолання стресових і тривожних станів у дітей з особливими освітніми потребами та їх батьків в наслідок складних життєвих ситуацій	враховано: врахувати пропозицію під час складання програм та визначенні змісту навчальних дисциплін	16.03.2023

<p>освіти дітей з порушеннями слуху Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України</p>			
<p>Костенко Тетяна Миколаївна, кандидат психологічних наук, старший дослідник, завідувач відділу освіти дітей з порушеннями зору Інституту спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка НАПН України.</p>	<p>побажання щоб ОПП_2023 мала не тільки академічну, а й прикладну орієнтацію</p>	<p>враховано: програма враховує новітні вимоги щодо зв'язку теоретичних знань із їх практичним застосуванням через проходження виробничих (педагогічних) практик. Кількість практик збільшено з 2-х до 3-х.</p>	<p>09.03.2023</p>
<p>Блонова Тетяна Миколаївна, директор Комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр» Конотопської міської ради Сумської області.</p>	<p>актуальність підготовки фахівців цього напрямку (тифлопедагогів, сурдопедагогів) обумовлена недостатньою їх кількістю як у інклюзивно-ресурсних центрах, так і спеціальних закладах освіти та закладах з інклюзивною формою навчання дітей з порушеннями слуху та (або) зору. Внаслідок цього якість надання освітніх послуг дитячому населенню з цими порушеннями незадовільна як у дошкільному, так і у шкільному віці</p>	<p>враховано: в ОПП_2023 вказано на актуальність вирішення цього питання як на регіональному, так і загальнодержавному рівні</p>	<p>16.03.2023</p>